

FOLYÓIRATOK SZEMLÉJE.

I.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

Az **Egyetemes Philologiai Közlöny XXIII. évf. 9. füzete**ben (1899 november) **Kardos Albert** ismerteti Erdélyi Pálnak a XVI. és XVII. századbéli énekes könyvekről szóló dolgozatát. — A 10. füzetben (1899 december) **Petz Gedeon** Alter Bélának A gyulafehérvári F. Nibelung-kódex-törredék című programmértekezését bírálja. — A XIV. évfolyam 1. füzeteiben (1900 január) **Császár Elemér** párhuzamot von Pápai Páriz Ferencz és Misztótfalusi Kis Miklós között Dézsi Lajos monografiái nyomán. — A 2. füzetben (1900 február) **Havas Adolf**-tól Glossák a komáromi énekeskönyvhöz című dolgozat olvasható. — A 3. füzet (1900 márczius) **Vári Rezső**-nek S. Gregorii Nazianzeni codicis Mediceo-Laurentiani, celeberrimi, collatio című dolgozatán kívül **Erdélyi Pál** bírálatát közli Horváth Cyrill magyar irodalomtörténetéről.

Az **Erdélyi Múzeum. XVI. kötetének 9. füzete**ben (1899 november 15.) **Kanyaró Ferencz** az akadémia birtokában levő 1462-beli (?) Cisioban megtalált első magyar distichonról ír, több új adatot közölve a magyar mértékes verselés legrégibb történetéhez. — **Ferenczi Zoltán** Debreczeni Mártonnak az Erdélyi Múzeum könyvtárában levő kéziratoss költeménykötetét ismerteti. — A X. füzetben (1899 december 15) ugyancsak **Ferenczi Zoltán** közli a Wesselényi-levéltárból báró Kemény Zsigmondnak báró Wesselényi Miklóshoz írt négy levelét. — A XVII. kötet 1. füzete (1900 január 15) **Kelemen Lajos** kisebb dolgozatát közli a csiki krónika egy jegyzetes példányáról s röviden megemlékezik a Heinrich-féle Régi Magyar Könyvtár újabb köteteiről. — A 2. füzetben (1900 február 15.) **Tóth Ernő** megkezdi I. Apafi Mihály naplójának közlését a marosvásárhelyi gróf Teleki-könyvtárból.

A **Grafikai Szemle. IX. évfolyamának 11. füzete**ben (1899 november) **Nádor Lajos** a grafikai művészet újabb áramlatairól ír cikket. — Egy másik közlemény a mainzi Gutenberg ünnepély hivatalos meghívóját bírálja. — A hírek között szó van az első cseh nyomdásznak, **Veleslavín Dániel** Ádámnak állítólag emlékszóborról. — A 12. füzet (1899 december) ismerteti a magyar nyomdászok 1900-iki évkönyvét. — A X. évfolyam 1. füzeteiben (1900 január) **Morelli Gusztáv** nagyobb tanulmányt kezd a reprodukzióról, mindenekelőtt a fametszést (xylografia) ismertetve. — **Firtinger Károly** Berkeszi Istvánnak a temesvári nyomdászat történetéről írt művét ismerteti. — A 2. füzetben (1900 február) **Morelli** tanulmányának folytatásán kívül

kisebb közlemény olvasható a *Könyvnyomdászok Szakkörének részvételéről a mainzi nyomdászattörténeti kiállításon.*

Az *Irodalomtörténeti Közlemények X. évfolyamának 1. füzeté* a következő tartalommal jelent meg: Dr. *Zlinszky Aladár*, Arany balladaforrásai (I. közlemény.) — Dr. *Viszota Gyula*, Fessler hatása Kisfaludy Károlyra (I. közlemény.) — Dr. *Bleyer Jakab*, Német siralmas ének gróf Zrinyi Miklós halálára 1664-ből. — *K. L.*, Katona »Bánk bán«-jának egy helyéhez. — *Waldapfel János*, Arany »Hegedűjéről. — Adattár: Dr. *Ferenczi Zoltán*, Színészettörténeti adatok (I. közlemény.) Dr. *Dézsi Lajos*, Nadányi János történetirő életéhez. Dr. *Récsey Viktor*, Kalászat a pannonhalmi kéziratából (I. közlemény.) Dr. *Illésy János*, Adatok Szalkay Antal élete történetéhez. *Benkó Imre*, Az 1825-iki diéta alkalmatosságával. *Révész Kálmán*, Lugossy József levele Révész Imréhez. *Katona Lajos*, Két középkori latin versezet régi magyar fordítása. — Ismertetések, bírálatok: Reich, Hungarian Literatur (ism. D.) Varga Damján, Kódexeink Mária-siralmai (ism. c.) — Irodalomtörténeti repertorium *Hellebrant Arpádtól.*

A *Századok XXXIII. évfolyamának 9. füzetében* (1899 november) a kisebb közlemények között szó van Győri Tibornak az Orvosi Hetilapban megjelent s egy 1669-iki magyar könyvet — (Kerti dolgoknak leírása) — s Kanyaró Ferencznek Déván bemutatott s gróf Gyulai Ferencznek 1783-ban Nagy-Szebenben megjelent imádságoskönyvét ismerető dolgozatáról s végül Knauz Nándor könyvtáráról. Részletesebb méltatás olvasható a Szinnyi József-féle magyar irói életrajzgyűjtemény VI. kötetéről. — A *10. füzetben* (1899 december) *Áldásy Antal* ismerteti a veszprémi püspökség római oklevéltárának I—II. kötetit. — A *XXXIV. évfolyam 1. füzeté* (1900 január) *Császár Elemér*nek Versey és a censori hivatal című tanulmánya első részét közli. — A *2. füzet* (1900 február) *Császár* tanulmányának befejező részén kívül közli *Borovszky Samu* kisebb dolgozatát egy németujvári XVII. századbéli protocollumról. Ugyanott rövidebb ismertetés olvasható Berkeszy Istvánnak a temesvári könyvnyomdászat és hirlapirodalom történetét tárgyaló könyvéről.

II.

KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK.

Bulletin de l'Institut international de Bibliographie. III. évfolyam (1898.) 5. 6. szám. Charles Didier, La revue à découper. — Giulia Sacconi Ricci, Sur la numération progressive des sujets dans les catalogues par matières. — Modèles de publications biblio-

graphiques. — Faits et documents. — Analyses et comptes rendus: Frank Campbell, An index-catalogue of bibliographical works relating to Judia. Transactions and proceedings of the second international library conference. — Institut international de Bibliographie. — Bibliographie relative à l'Institut et à l'organisation bibliographique internationale. — *IV. évfolyam* (1899) 1. 2. szám. Examen du projet de la Société Royale de Londres concernant le Catalogue International des Sciences: I. Observations présentées au point de vue de la méthode bibliographique par le Comité des Direction de l'Inst. Int. de Bibl. II. Le programme de classification de Physiologie d'après la Société Royale par Ch. Richet. III. The International Catalogue of Scientific Papers. report from H. H. Field.

Centralblatt für Bibliothekswesen. *XVI. évfolyam, 12. füzet* (1899 deczember.) Franz Ehrle, Die Vorsorge für die Erhaltung unserer handschriftlichen Schätze im Lehrplan der historischen und philologischen Seminarien. — Christian W. Berghoefter, Die Zweite deutsche Bibliothekerversammlung im Anschluss an die 45. Versammlung deutscher Philologen und Schulmänner (Sektion für Bibliothekswesen). — La Terzia Riunione della Società Bibliografica Italiana. — Eb. Nestle, Kleinigkeiten zur Bibliographie des griechischen Neuen Testaments. — Die Zapon-Konferenz in Dresden. — Hans Schnorr v. Carolsfeld, Umbauten in der Universitäts-Bibliothek München. — Recensionen und Anzeigen: Testamentum Domini nostri Jesu Christi nunc primum edidit, latine reddidit et illustravit Ignatius Ephraem II. Rahmani Patriarcha Antiochenus Syrorum. (O. v. Gebhardt.) Berthold Wiese und Erasmo Percopo, Geschichte der Italienischen Litteratur von den ältesten Zeiten bis zur Gegenwart. (O. H.) De Nederlandsche Emblemata, Geschiedenis en Bibliographie tot de 18-de eeuw door Anne Gerard Christian de Vries. (Edward Schröder.) — *XVII. évfolyam, 1—2. füzet.* (1900 január—február). P. Gabriel Meier, Die Fortschritte der Paleographie mit Hilfe der Photographie. — Personalverzeichniss der Beamten an Bibliotheken Deutschlands und Österreich-Ungarns. — O. v. Gebhardt, Gefälschte Büchertitel. — Recensionen und Anzeigen: J. Bohatta und Michael Holzmann, Adressbuch der Bibliotheken der österreichisch-ungarischen Monarchie, (Ferd. Eichler.) Richard M. Mayer, Die deutsche Litteratur des neunzehnten Jahrhunderts (R. S.) Księgozbiór Katedry plockiej, opisał Mathias Bersohn. Polskie indeksy Książek Zakazaných, rozprawa bibliograficzna, skreslił dr. Z. Chelikowski. (K. o. Rózycki.)

Állandó rovatok: Mittheilungen aus und über Bibliotheken. — Vermischte Notizen. — Neue Erscheinungen auf dem Gebiete des Bibliothekswesens. — Antiquarische Kataloge. — Personalnachrichten.

A folyóirat legutóbb megjelent melléklete (Beihefte zum Centralblatt für Bibliothekswesen): XXII. Prof. Dr. Gustav *Bauch*, Geschichte des Leipziger Frühhumanismus mit besonderer Rücksicht auf die Streitigkeiten zwischen Konrad Wimpina und Martin Mellerstadt.

Deutsche Litteraturzeitung. XX. *évfolyam*, 43. *füzet* (1899 október 28.) Roger *Peyre*, Répertoire chronologique de l'histoire universelle des Beaux-Arts depuis les origines jusqu'à la formation des écoles contemporaines. (W. v. Seidlitz.) — 44. *füzet* (1899 november 4.) Κλέοπας Μ. Κοικυλίδης, Καταλογος συνοπτικος των εν τη βιβλιοθηκη του ιερου κοινου του Π. ταφον αποκαμεινων συριακων χειροφρα φων. (Victor Ryssel.) — Carl *Denig*, Mittheilungen aus dem griechischen Miscellan codex 2773 der Grossherzoglichen Hofbibliothek zu Darmstadt. (R. Helm.) — 45. *füzet* (1899 november 11.) Ad. *Diehl*, K. H. S. *Pfaff*, Urkundenbuch der Stadt Esslingen. (Eugen Schneider.) — 46. *szám* (1899 november 18.) Fritz *Milkau*, Die internationale Bibliographie der Naturwissenschaften nach dem Plane der Royal Society. (J. Franke.) — V. *Schultze*, Die Quedlinbürger Itala-Miniaturen der königlichen Bibliothek in Berlin. (Johannes Ficker.) — 47. *szám* (1899 november 25.) C. *Wessely*, Schrifttafeln zur älteren lateinischen Paleographie. (M. Tangl.) — 49. *szám* (1899 deczember 9.) Plato; Codex Oxoniensis Clarkianus 39 phototype editus. (O. v. Gebhardt.) — Anton E. *Schönbach*, Miscellen aus Grazer Handschriften. (Eb. Nestle.) — 52. *szám* (1899 deczember 30.) Franz *Jostes*, Die Kaiser- und Königsurkunden des Osnabrücker Landes in Lichtdruck herausgegeben. (M. Tangl.) — XXI. *évfolyam*, 1. *szám* (1900 január 1.) Verzeichniss der Berliner Universitätschriften 1810—1885. (Karl Dziatzko.) — F. Ll. *Griffith*, The Petrie Papyri. (Adolf Erman.) — 3. *szám* (1900 január 13.) Friedrich *Walter*, Archiv und Bibliothek des Grossh. Hof- und Nationaltheaters in Mannheim 1779—1839. (A. v. Weilen.) — 7. *szám* (1900 február 10.) Fr. *Wienstein*, Lexicon der katholischen deutschen Dichter vom Ausgange des Mittelalters bis zur Gegenwart. — 8. *szám* (1900 február 17.) O. *Posse*, Handschriften-Konzervirung. E. *Schill*, Anleitung zur Erhaltung und Ausbesserung von Handschriften durch Zapon-Impregnirung. (H. Grotefend.) — G. *Maas*, Bibliographie des bürgerlichen Rechts.

Le Bibliographe Moderne. III. *évfolyam*. 1899 *július*—*októberi füzet* (16—17. *szám*.) J. *Bidez*, Les découvertes récentes de papyrus. — E. *Misset*, Le premier livre imprimé connu; oeuvre de Gutenberg avant 1450. — L. *Auway*, Mémoire de N. Rigault sur le trésor des Chartes de Lorraine (1634.) — E. *Bloch*, Catalogue des manuscrits mazdéens de la Bibliothèque nationale de Paris (vége). — Chronique des Archives: Allemagne. France. Grande-Bretagne. Italie. Pays-Bas. Russie. Suisse. — Chronique

des Bibliothèques: Belgique. Danemark. Espagne. France. Grande-Bretagne. Italie. — Chronique bibliographique: Le congrès bibliographique international de 1900. Méthode de bibliographie locale. La classification décimale. Anciens catalogues des bibliothèques. Histoire de l'imprimerie. — Comptes rendus et livres nouveaux: Revues spéciales. Inventario del R. Archivo di Stato in Siena. (H. S.) Publicationen aus dem Steiermärkischen Landesarchiv; Kataloge. (H. S.) Manuel Torres Campos, Bibliografía española contemporánea del derecho y de la política, (H. S.) Léon Losseau, De la réparation des accidents du travail; bibliographie des travaux en langue française. (H. S.) Francisco Pons Boignes, Ensayo bio-bibliográfico sobre los historiadores y geógrafos arabigo-españoles. (Victor Chauvin.) Edmond Douillé, Bulletin bibliographique de l'islam maghrébin. (Victor Chauvin.) John Ballinger és James Ifano Jones, Cardiff free Libraries; Catalogue of printed literature in the Welsh Department. (H. S.)

Revue des Bibliothèques. IX. évfolyam, 9. 10. füzet. (1899 szeptember—október.) G. Huet, L' »Inscriptionum libellus« de Jacopo Zaccaria. — Émile Picot, Des Français qui ont écrit en italien au XVIe siècle (folyt.) — E. Blochet, Inventaire et description des miniatures des manuscrits orientaux conservés à la Bibliothèque nationale (folyt.) — Nécrologie: Paul Fabre (A. Merlin.) — Chronique des bibliothèques: Allemagne. Belgique. France. Italie.

Melléklet: J. B. Martin, Inventaire méthodique de Manuscrits conservés dans des bibliothèques privées de la région lyonnaise (második sorozat, vége.)

Rivista delle Biblioteche et degli Archivi. X. évfolyam, 9. szám. Manoscritti copti esistenti nel Museo egizio e nella Biblioteca nazionale di Torino, raccolti da Bernardino Drovetti e indicati dal Prof. Francesco Rossi — Luigi Colini-Baldeschi, Flavio Biondo segretario del vescovo G. Vitelleschi, legato della Marca anconitana. — Giuseppe Manacorda, I Mss. della Biblioteca Gatti. — Le Biblioteche e la relazione dell' On. Morelli-Gualtierotti sul bilancio del l'istruzione. — 10. szám. Monumenta paleographica sacra. Atlante paleografico artistico composto sui manoscritti esposti nel 1898 in Torino alla Mostra d'arte sacra. — Curzio Mazzi, Le carte di Piero Giordani nella Laurenziana. — Pietro Vigo, Una lettera di Gaetano Poggiali. — Bolletino della Società Bibliografica Italiana.

Zeitschrift für Bücherfreunde. III. évfolyam 7. füzet. (1899 október.) Walter zur Westen, Der künstlerische Buchumschlag; Österreich, Schweiz, Italien, Holland, Belgien, Skandinavien, Russland, England. — Eugen Schwetschke, Novae epistolae obscurorum virorum. — Egon Ebart, Von der Münchener Buchausstattung. — Kritik: Bormann, Bacon-Shakespeare? Venus und Adonis. (Fr. v.

Zobeltitz.) Seippel, Die Schweiz im XIX. Jahrhundert; Herr, Schweiz. (K. v. Rheden.) Pflugk-Harttung, Die Anfänge des Joanniterordens in Deutschland. (E. H.) Lützow, A History of Bohemian Literature. — 8. füzet (1899 november.) Dr. Rudolph Genée, Schillers »Räuber« in den ersten Drucken nebst den wichtigsten Theaterzetteln. — Anton Schlossar, Taschenbücher und Almanache zu Anfang unseres Jahrhunderts; Österreich und die Schweiz. — Eugen Schwetschke, Novae epistolae obscurorum virorum (vége). — Kritik: Brockhaus. Zum 28. August 1899. (C. Schüddekopf.) Biographie Goethes in Bildnissen; Festschrift des Freien deutschen Hochsifts zu Goethes 150. Geburtstage. (J. v. Zobeltitz.) Forcke, Blüten chinesischer Dichtkunst, (M. Seelen.) Garnett, Essays on Librarianship and Bibliography. (O. v. Schleinitz.) — Buchausstattung: Neue Buchumschläge von A. Langen. Musterbuch der Aschaffenburger Actiengesellschaft für Buntpapier- und Leimfabrication. Kurth, Dichtungen. Stassen-Trinius, Thüringen Geschichten. — 9. füzet (1899 december.) Willibald Franke, Deutsche Stammbücher des XVI. bis XVIII. Jahrhunderts. — Toni Kellen, Über welche Frauen ist am meisten geschrieben worden? — A. Borovský, Die dritte Ausgabe des Psalteriums vom Jahre 1457. — J. Norden, Die Anfänge des Buchdrucks in Russland. — Richard Däschner, Die grossen deutschen Antiquariate; Das Baerische Antiquariat in Frankfurt am M. — J. G. Stephens, Gladstone als Bibliophile. — Kritik: P. Heitz, Formschneider-Arbeiten des XVI. und XVII. Jahrhunderts. (O. Zaretzky.) G. Wustmann, Aus Leipzigs Vergangenheit; Das Leipziger Stadtwappen. (J. Luther.) H. S. Landor, Auf verbotenen Wegen; S. Hedin, Durch Asiens Wüsten. (Z.) P. Ganz, Geschichte der heraldischen Kunst in der Schweiz im XII. und XIII. Jahrhundert. (Graf zu Leiningen-Westerburg.) De Vries, Nederlandsche Emblemata. (J. Hagen.) W. Budge, The Book of the Dead. (O. v. Schleinitz.) — Buchausstattung: Adam, Der neue Stil in der Buchbinderei. Kerstense Bucheinbände. Müller-Bohn, Kaiser Friedrich. (W. v. z. W.) E. Brausewetter, Knecht Ruprecht. (—g.) O. Hupp, Münchener Kalender. — 10. füzet (1900 január.) Robert Forrer, Alte und moderne Neujahrswünsche und ihre künstlerische Wiedergeburt. — Gustav Karpeles, Der Ackermann aus Böhmen. — Jakob Schnorrenberg, Heinrich Lempertz sen. und seine Goethe-Sammlung. — Rudolf Beer, Die Zimmernsche Bibliothek. — Meinungsaustausch: Zur Frage des Zeugdrucks. (S.) — Kleine Notizen: Deutschland und Österreich-Ungarn. England.